

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Tillhörande detaljplan för
Harplinge 1:13 m. fl.

HARPLINGE , HALMSTADS KOMMUN

Standardförfarande, KS 2020/00295
Samhällsutvecklingsavdelningen 2023-09-12

LAGAR OM MILJÖBEDÖMNINGAR AV PLANER OCH PROGRAM

Enligt de lagar som gäller för miljöbedömningar av planer och program (Miljöbalken 6 kap och Plan- och bygglagen 4 kap 34 §) skall kommunen genomföra en strategisk miljöbedömning för alla detaljplaner och planprogram som kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Undersökningen av betydande miljöpåverkan är den analys som leder fram till ställningstagandet om en miljöbedömning behöver göras eller inte.

DETALJPLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Huvudsyftet med detaljplanen är att möjliggöra en flexiblare användning för fastigheterna Harplinge 1:13, Harplinge 1:11 och Harplinge 5:49 än vad gällande detaljplaner möjliggör. Detaljplanen möjliggör för B, bostadsändamål för Harplinge 1:13 och 1:11 och B, bostadsändamål och C, centrumverksamhet för Harplinge 5:49. Detaljplanen syftar även till att utöka byggrätten på Harplinge 1:13.

Användningsbestämmelserna bidrar till att detaljplanen är hållbar över tid och kan anpassas till ortens ändrade förutsättningar. Ytterligare syfte med detaljplanen är att bidra till områdets bostadsutbud samt möjliggöra för centrumverksamhet längs med huvudstråket till Harplinge centrum.

Byggnaderna på fastigheten Harplinge 1:13 och 5:49 är i klass C, i en skala från A-C i inventering av kulturhistorisk värdefull bebyggelse samt i Hallandsinventeringen som utfördes som ett samverkansprojekt av Kulturmiljö Halland, de halländska kommunerna och Länsstyrelsen mellan 2005-2010. Detaljplanen möjliggör att byggnaderna på fastigheterna kan bevaras, men förhindrar inte att byggnaderna får rivras. Byggnaderna på fastigheterna inom planområdet förses med diverse utformningsbestämmelser. Syftet med utformningsbestämmelserna är att bevara och ta hänsyn till helheten, upplevelsen av platsen och kulturmiljön. Det handlar om att förvalta karaktärsdrag som de befintliga byggnaderna har. Exempel på det är skala och takutformning och till viss del material.

STÄLLNINGSTAGANDE

Kommunen bedömer att ett genomförande av planen inte kan antas innebära betydande påverkan på miljön, människors hälsa och säkerhet eller hushållningen med mark, vatten och andra resurser. Till grund för ställningstagandet ligger en bedömning gjord enligt kriterierna i förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar (SFS 1998:905), bilaga 4. Nedan följer en genomgång av kriterierna.

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Nuvarande markanvändning

Planområdet utgörs idag av bebyggd mark med mestadels hårdgjorda ytor. Undantag är på fastigheten Harplinge 1:13 där del av mark består av grönyta.

Översiktsplan och andra pågående projekt

I kommunens översiktsplan, Framtidsplan 2050, (laga kraft, 2022-08-12) är Harplinge klassat som servicesamhälle som förväntas växa med omkring 700 bostäder. Harplinge besitter en stark samhällsservice som ger förutsättningar och möjliggör bostadsutveckling. I kommunens översiktsplan beskrivs utvecklingen i Harplinge främst ske i ortens yttre delar med små möjligheter till förtätning och att kompletterande bostadsformer samt upplåtelseformer är att föredra. Förslaget för planområdet möjliggör nya bostäder i redan i anspråktagen mark i ett befintligt villaområde. Planen är därför

förenlig med översiktsplanens intentioner.

Platsens betydelse

Nedan följer en beskrivning av områdets känslighet och vilken påverkan ett genomförande av detaljplanen förväntas ha på området. I de fall båda vänsterspalterna blir ikryssade innebär planen sannolikt en betydande miljöpåverkan (området är känsligt och påverkan är stor), medan kryss i båda högerspalterna innebär att miljöpåverkan är liten (området är inte känsligt och påverkan är liten).

FAKTOR	KÄNSLIGHET		PÅVERKAN			KOMMENTAR
	Känsligt	Okänsligt	Stor	Medel	Liten	
	Områdets känslighet		Påverkan på program- området vid ett genom- förande av detaljplanen			
Platsens betydelse						
Internationella konventioner, Natura 2000, Unesco, Vårds- arv m.m.		X			X	Inga internationella konventioner finns utpekade inom området. Planområdet ligger ca. 3,5 km från Haverdalsreservatet som är ett natura 2000- område. Inom planområdet sker i dagsläget ingen rening eller fördröjning av dagvattnet innan det når recipienten Skintan. Recipienten av dagvatten leder vidare till Natura 2000-området Haverdal. I enlighet med kommunens riktlinjer för hållbar dagvattenhantering, beslutad av Kommunstyrelsen 22-08-30, ska rening av de första 10 mm/m ² hårdgjord yta ske inom fastigheten innan det når servis för den allmänna dagvattenanläggningen. Vid ny detaljplan ska riktlinjerna tillämpas vilket ger en positiv effekt i jämförelse med idag.
Miljöbalken 3 kap: Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark och vatten.		X			X	Planförslaget innebär en mindre förtätning inom orten Harplinge. Förtätningen bedöms medföra god hushållning med mark och strider inte mot miljöbalken 3 kap. Planområdet berör riksintresseområdet för försvarspåverkansområde för väderradar enligt 3 kap. 9 § miljöbalken. Mark- och vattenområden som har betydelse för totalförsvaret skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt motverka totalförsvarets intressen. Ett genomförande av detaljplanen bedöms inte skada riksintresset.
Miljöbalken 3 kap 6§ och 4 kap § 1 och 2: Natur-, kulturvärden och friluftsliv		X			X	Planförslaget ligger inte i något område som berör 3 kap 6§ och 4 kap § 1 och 2 miljöbalken: Natur-, kulturvärden och friluftsliv Ett genomförande av detaljplanen bedöms därför inte påverka riksintresset.

FAKTOR	KÄNSLIGHET		PÅVERKAN			KOMMENTAR
	Områdets känslighet					
	Känsligt	Okänsligt	Stor	Medel	Liten	
Miljöbalken 4 kap 6§: Vattenkraft (gäller endast Fylleån)		X			X	Planförslaget ligger inte i område som berör 4 kap 6§ miljöbalken. Ett genomförande av detaljplanen bedöms inte skada riksintresset.
Miljöbalken 7 kap: Naturreservat, biotopskydd, strandskydd etc.		X			X	Planområdet omfattas vattenskyddsområde utpekade i Miljöbalken 7 kapitel: <u>Strandskydd</u> Nej
	X				X	<u>Vattenskyddsområde</u> Planområdet ligger inom sekundärt vattenskyddsområde för Harplinge- Dettans vattentäkt. Vattenskyddets geografiskt område samt tillhörande föreskrifter är beslutade av Länsstyrelsen den 20 maj 2005 (13 FS 2005:71) och syftar till att skydda grundvattnets kvalitet. Föreskrifterna för området ska följas vid nybyggnation. Planförslaget bedöms inte strida mot riktlinjerna.
		X			X	<u>Naturreservat</u> Nej
		X			X	<u>Biotopskydd</u> Nej
Byggnads- och fornminnen		X			X	Det finns inga kända byggnadsminnen inom planområdet. En fornlämningsliknande bildning är utpekad norr om fastigheten Harplinge 1:11. Planförslaget bedöms inte påverka bildningen. Om fornlämnning ändå påträffas under grävning eller annat arbete ska, enligt 2 kap. 10 § kulturmiljölagen, arbetet omedelbart avbrytas och förhållandet anmälas till länsstyrelsen.

FAKTOR	KÄNSLIGHET		PÅVERKAN			KOMMENTAR
	Områdets känslighet		Påverkan på program-området vid ett genomförande av detaljplanen			
	Känsligt	Okänsligt	Stor	Medel	Liten	
Kulturhistorisk miljö	x			x		<p>Byggnaderna på fastigheterna Harplinge 1:13 och 5:49 är i klass C, i en skala från A-C i den länstäckande inventeringen av kulturhistorisk värdefull bebyggelse samt i Hallandsinventeringen som utfördes som ett samverkansprojekt av Kulturmiljö Halland, de halländska kommunerna och Länsstyrelsen mellan 2005-2010.</p> <p>I en avvägning mellan allmänna och enskilda intressen måste förutom byggnadernas kulturvärde, även trygghetsaspekten (allmänt intresse) och fastighetsägarens intressen (enskilt intresse) spela in. Det finns idag inget intresse eller användningsområde för huvudbyggnaden på fastigheten Harplinge 1:13. Ett rivningsförbud kan medföra ett ökat ointresse och stor risk finns att byggnaden fortsätter att vara tom. Därför föreslås en flexibilitet i planen och rivningsförbud införs inte. Den mindre byggnaden på den nordostliga delen av fastigheten (f.d. personalbostaden) är ett senare tillkommet komplement till det f.d. ålderdomshemmet och har därmed ett lägre kulturhistoriskt värde, den är dock välbevarad och berättar om äldrevårdens utveckling. Vad gäller den C-klassade byggnaden på fastigheten Harplinge 5:49 anser kommunen att den är förvanskad och förändrad sedan ursprungligt uppförande. Det handlar om att tillbyggnad tillkommit, att fönster och fönstersättning är förändrad samt att skyltfönstret, som påtagligt berättade om byggnadens tidigare funktion som handelsbutik för orten är borttaget. Kommunen anser därför att motiven för varför denna skulle förses med rivningsförbud eller varsamhetsbestämmelser inte är befogat. Kommunen anser att en flexibel plan bidrar att den är hållbar över tid. Kommunen anser inte att det är detaljerna som utgör helheten och anser därför att det som är viktigt att bevara och ta hänsyn till är det ursprungliga uppförandet vad gäller byggnadernas skala och utformning.</p>
Naturområde i ÖP-Framtidbild 2030, naturvärden, rödlistade arter		x			x	Det finns inga utpekade naturvärden inom området. Inga nyckelbiotoper eller hotade arter är kända inom området.

FAKTOR	KÄNSLIGHET		PÅVERKAN			KOMMENTAR
	Områdets känslighet					
	Känsligt	Okänsligt	Stor	Medel	Liten	
Påverkan på människors hälsa och säkerhet. Risk för buller, luftföroreningar m.m.		X			X	Buller Fastigheten Harplinge 1:11 ligger cirka 25 meter från Tingsvägen som har en begränsad hastighet på 40 km/h. I anslutning till planområdet finns i övrigt endast mindre lokalgator där hastigheten är begränsad till 30km/h. Någon risk för bullerstörningar över gällande riktvärden bedöms inte föreligga. Under genomförandet av detaljplanen, dvs under byggtiden, kan viss bullerstörning uppstå. Över tid innebär planförslaget en mindre förtätning som inte bedöms bidra till betydande bullerstörningar.
		X			X	Luftkvalitet Nya bostäder i enlighet med vad planförslaget medger kan innebära marginell ökning av trafik men bedöms inte nämnvärt bidra till försämring av luftkvaliteten.
		X			X	Trafik Planförslaget bedöms inte ha negativ inverkan på trafiksituationen då marginell trafik tillförs.
		X			X	Radon Normal radonrisk föreligger i området och byggnader bör uppföras radonsäkert.
Risk för olyckor Skred, ras, översvämning		X			X	Det föreligger ingen förhöjd risk för skred, ras eller översvämning. Marknivån inom planområdet ligger mellan +33 och +40 meter över angivet nollplan. Översvämning till följd av stigande havsnivåer bedöms inte vara någon risk inom planområdet.
Förorenad mark		X			X	Det finns inget som tyder på förorenad mark.
Landskapsbild		X			X	Ett genomförande av detaljplan kan påverka landskapsbilden genom att nya byggnader kan tillkomma. Nya tillkommande byggnader anpassas utefter befintlig och omkringliggande bebyggelse i dess utformning, materialitet och skala i enlighet med planbestämmelserna.

EFFEKTER PÅ MILJÖKVALITETSNORMER OCH MILJÖMÅL

Nedan följer effekter av planens genomförande på miljö kvalitetsnormer och miljömål.

Planläggningen får inte leda till att kommunen riskerar att överträda miljö kvalitetsnormerna utan ska så långt som möjligt sträva mot att uppfylla miljömålen och förbättra miljö kvalitetsnormerna.

Effekter på miljö kvalitetsnormer och miljömål	
Miljö kvalitetsnormer för luft	Planförslaget innebär en mindre ökning av bostäder vilket kan bidra till en marginell ökning av trafik. Planområdets läge skapar en god tillgänglighet till kollektivtrafik, dagligvaruhandel, service, förskola och skola. God tillgänglighet kan medföra att cykel som färdmedel används mer frekvent än bil. Planförslaget bedöms därför inte försämra luftkvaliteten.
Miljö kvalitetsnormer för buller	Hastigheten på Tingsvägen är begränsad till 40 km/h och lokalgatorna kring planområdet är begränsade till 30 km/h. Planförslaget är av begränsad karaktär och bedöms inte medföra ökade bullernivåer.
Miljö kvalitetsnormer för vatten	I dagsläget infiltreras dagvattnet till stor del inom planområdet. Det som inte infiltreras rinner vidare längs med omkringliggande gator och vidare ned i diken. Resterande tas hand om via rännstensbrunnar. Miljö kvalitetsnormen för grundvattnet bedöms inte påverkas negativt av planen då planen medger en liten ökning i hårdgjorda ytor inom hela vattenskyddsområdets tillrinningszon. Sker exploatering i enlighet med föreskrifterna för vattenskyddet samt i enlighet med kommunens riktlinjer för hållbar dagvattenhantering beslutad av Kommunstyrelsen 22-08-30, bedöms inte förslaget påverka grundvattnets kvalitet eller kvantitet negativt.
Nationella miljömål	Planförslaget påverkar uppfyllandet av följande miljömål:
- Begränsad klimatpåverkan	Planförslaget innebär en mindre förtätning inom orten Harplinge vilket innebär att ingen jordbruksmark tas i anspråk. Från planområdet är det cirka 50 meter till busshållplats som trafikerar av linje 350 och 330. Det finns möjlighet att med kollektivtrafik resa till Halmstad och Falkenberg. Planförslaget kan, marginellt innebära ett ökat underlag för kollektivtrafiken. Möjligheten finns även att med cykel ta sig till Halmstad och omkringliggande orter. Planförslaget bedöms, om än marginellt, bidra till miljömålet: Begränsad klimatpåverkan.
- God bebyggd miljö	Planförslaget bedöms bidra till miljömålet God bebyggd miljö positivt och negativt. Positivt i den aspekt att planområdet är beläget cirka 1 km från Aggaredsberget som utgör möjlighet till rekreation. Planområdet ligger även inom gång- och cykelavstånd till skola, förskola, dagligvaruhandel och service. Negativt i den aspekt att det inom planområdet finns utpekad bebyggelse på fastigheterna Harplinge 1:13 och 5:49 som är i klass C, i en skala från A-C i den länstäckande inventeringen av kulturhistorisk värdefull bebyggelse. Planförslaget skyddar inte de kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna. Planförslaget möjliggör dock att ny bebyggelse som tar fasta på kulturmiljön genom utformningsbestämmelser med användningen B, bostäder kan uppföras. Planförslaget bidrar på det vis till allmännyttan och kommunens bostadsförsörjning.

EFFEKTER AV TILLTÄNKT MARKANVÄNDNING

Nedan följer en beskrivning av effekter som kan ge upphov till betydande miljöpåverkan, och effekter med oklar miljöpåverkan som riskerar att vara betydande. Effekternas sannolikhet, varaktighet och komplexitet beskrivs också här.

Effekter av tilltänkt markanvändning	
Effekternas omfattning	Beskrivning av områdets känslighet och påverkan vid genomförande av detaljplanen, enligt genomgång ovan, medför att effekternas omfattning inte bedöms leda till betydande miljöpåverkan.
Effekternas sannolikhet	Sannolikheten att det ska uppstå effekter som kan ge upphov till betydande miljöpåverkan bedöms mycket låg.
Effekternas betydelse och komplexitet	-
Effekternas varaktighet, vanlighet och reversibilitet	Bullerstörning inom och i direkt anslutning till planområdet bedöms kunna uppkomma under genomförandet av detaljplanen, dvs under byggtiden. Efter detaljplanens genomförande bedöms buller inte utgöra något betydande problem. Planförslaget, avseende användningen bostäder, medger en markanvändning vars reversibilitet bedöms ytterst låg.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

- Emeli Cornelius
- Elinor Waldemarson
- Kristian Eno

Samhällsutvecklingsavdelningen

Olof Selléden
planchef

Malin Johansson
planarkitekt